

עונג שבת (41)

צדקה מקבלין ממנו, גוי יכול אם הוא רוצה להניח תפילין, ללבוש ציצית, לקבוע מזוזה, ואף יכול לאכול מצה ומרור וארבע כוסות, והוא יקבל על כך שכר. אמנם לא כמו יהודי, כי גדול המצווה ועושה משאינו מצווה ועושה, אך מ"מ אין שום מניעה שיקיים מצוות, כל המצוות חוץ משבת! על שבת נאמר (סנהדרין נח): נכרי ששבת חייב מיתה. ובמדרש מבואר (ילקוט) ש"כ כי תשא רמז (שצא) טעם הדבר עפ"י משל למלך ומטרוניתא, מלך ומלכה שישבו יחדיו, ומישהו בא ומפריע להם באמצע. שבת היא גדלות שמצריכה פרטיות שום גוי אינו יכול להיכנס לשבת. וזה שאנו אומרים: "ולא הנחלתו מלכנו לעובדי פסילים וגם במנוחתו לא ישכנו ערלים, כי לישראל עמך נתתו באהבה". שבת היא אהבה, נשיקה, היא הקשר בין יהודי להשי"ת, ויחס כזה של "פנים אל פנים", צריך פרטיות, א"א לבטא אהבה בעולם החיצוני. לכן, כשהשי"ת לקח אותנו להיות לעם, מיד כשיצאנו ממצרים הוא הודיע לנו: "ואעלה אתכם אל ארץ זבת חלב ודבש", כמו חתן וכלה, שעוד לפני שנכנסים לחופה מדברים על דירה. ולכאורה לשם מה בכלל צריך דירה? הרי ישנה גינה, ובה ספסלים שניתן לשבת שם ולשוחח. התירוץ הוא: החתן והכלה זקוקים לפרטיות, ולכן מוכרחים עוד לפני החופה לתכנן היכן בדיוק יגורו. והקב"ה אמר לנו: אני אביא אתכם לארץ ישראל, לבית המקדש שם נחיה ביחד, ושם אשפוך עליכם את אהבתי. רב פיקנוס זצ"ל בספרו "שבת קודש"

סגולה של בגדי שבת

אדם חייב לכבד את השבת במלבושים מיוחדים. רמז לכך מן התורה: "ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים" (ויקרא ו. ד), שעליו אמר המהרש"א (שבת קיד.) לענין שינוי בגדי שבת מייא לא. עד כדי כך גדולה קדושת השבת עד שבגדים המיוחדים לשבת יש להם סגולה מיוחדת בפני עצמם, והם עצמם משפיעים קדושה. כתוב בספר "לכבוד שבת" בלובלין התוועדו בני חבורה הקדושה, ביחד עם הרבי מדזיקוב זצ"ל ואביו, הרבי מרופשיץ זצ"ל, בענין טעם עונג שבת שהם מצליחים להרגיש בכל שבת. הם תהו אם טעם עונג השבת שלהם הוא הרגשה אמיתית או חלילה מדומה. האם אין ההרגשה נגרמת אלא בשל שינוי צביון החיים בשבת על ידי מרחץ ומאכלים מיוחדים, שהוא הגורם לכך שכאילו מרגישים בטעם עונג שבת, כשלמעשה מרגישים רק את הנאת הגוף מן האוכל הטעים. כדי לבדוק זאת נמנו וגמרו לערוך נסיון באחד מימות החול. ביום זה הם ינהגו כפי שהם נוהגים בשבת, והיה אם ירגישו גם אז את העונג שהם מרגישים בשבת, אות הוא שהם

שמירת שבת כהלכתה מגינה מן האיסורים

כל שומר שבת כהלכתה השבת מגינה מן האיסורים אמרו חז"ל (שבת קיח): כל המשמר שבת כהלכתו, אפילו עובד עבודה זרה כדור אנוש, מוחלים לו: שנאמר: "אשרי אנוש יעשה זאת... שומר שבת מחללו", אל תקרי מחללו אלא מחול לו. הט"ז (או"ח ס' רמב) מקשה: ממה נפשך, אם האדם עשה תשובה, גם בלי שישמור שבת כהלכתו מוחלים לו, ואם לא עשה התשובה, מה מועיל לו מה שישמור שבת כהלכתו, הרי אין מחילה בלי תשובה? הוא מתרץ שאכן מדובר שהאדם עשה תשובה, אלא שישנן עבירות חמורות מאוד, שתשובה לבד אינה מועילה לכפרה מושלמת. בעבירות אלו יש בכוחה של תשובה רק לתלות, אבל כדי להגיע לכפרה המושלמת צריכים לעבור יסורים רח"ל. באים חז"ל ואומרים: אדם השומר שבת כהלכתו, מועילה לו התשובה שעשה לכפרה מושלמת, גם על עון עבודה זרה החמור, ולא יצטרך לקבל יסורים להשלמת הכפרה. ספר "ומתוק האור, שבת קודש"

אל תנסו לחשוב קל וחומר מעבודה זרה מחוללו ימחול מעל

כוחה של השבת כה גדול הוא, עד שחז"ל קבעו (שבת קיח): כל המשמר שבת כהלכתה אפילו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו. יכול אדם לבוא ולעשות בעצמו קל וחומר: אם על עבודה זרה מוחלים בזכות שמירת שבת, על אחת כמה וכמה שימחלו לו על עבירות פחות חמורות, כגון כשרות המאכלים, ומכוח אותה מחשבת שטות, יכנס למסעדת טרפה ויפסם את נפשו במאכלות אסורות, בהסתפקו בעובדה שהוא שומר שבת. אומר על כך ה"משך חכמה" בדרך צחות, שזהו ההסבר בפסוקים מפרשת משפטים (דמות כג. יב-יג) "ששת ימים תעשה מעשיך וביום השביעי תשבות... ובכל אשר אמרתי אליכם תשמרו ושם אלוהים אחרים לא תזכירו". "ביום השביעי תשבות", עליכם לשמור שבת, ועם כל זאת "ובכל אשר אמרתי אליכם תשמרו ושם אלוהים אחרים לא תזכירו", אל תסמכו על שמירת שבת שלכם להקל בקיום מצוות התורה, וזאת על ידי הזכרת שם אלוהים אחרים, כלומר אל תנסו לחשב קל וחומר מעבודה זרה, אלא בכל ענין וענין בדיוק כפי שצוית לכם. ספר "ומתוק האור, שבת קודש"

למה נכרי ששבת חייב מיתה

פסק הרמב"ם (ה' מלכים פ"ה ה"י): בן נח שרצה לעשות משאר מצוות התורה כדי לקבל שכר, אין מונעין אותו לעשותה כהלכתה, ואם הביא עולה מקבלים ממנו, נתן

כך, למטרה זו, נתן לנו השי"ת את השבת, כדי שנמצא ביום זה את השי"ת. **ספר "ומתוך האור, שבת קודש"**

הלכה: עניית אמן, אמן יתומה: ברכה שרוצה לצאת בשמיעתו ידי חובה, כגון קידוש וכדומה, אם לא שמע הברכה מהמברך, אף אם שמע תחילתה, כל שלא שמע סופה אסור לו לענות ונחשב זה לאמן יתומה. ויש להסתפק לאסור אף באופן שחיסר משמוע תיבות שהם עיקר הברכה, אע"פ שיודע איזה ברכה היא.

ספר "נוטרי אמן"

פתגם: כי את אשר יאהב ה' יוכיח, וכאב את בן ירצה
ספר "משלי"

חקירה: הקדש פחות משווה פרוטה: הקדש פחות משווה פרוטה אסור בהנאה אך אין בו מעילה. סתם הנאה בכל שהוא, והלכה למשה מסיני ששיעור מעילה בפרוטה, או שסתם הנאה בפרוטה וגזירת הכתוב שאסור להינות גם בפחות משווה פרוטה (דחוי לאיצטרופי). (דרכי משה דרך הקודש ד-א)

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: מחמיר ומקיל: דיין אחד, דהיה נוהג להקל בהוראה, פגש פעם בדיין אחר, שהיה ידוע כאחד המחמירים בהוראה. ואותו יום ערב יום הכיפורים היה. אמר לו המקיל למחמיר: ביום הקודש הבא עלינו לטובה, אתם זקוקים לרחמים יותר ממני. הכיצד? תמה הלה. אני, השיב הראשון, אם טעיתי חלילה בפסק הלכה, הרי התרתי דבר אסור וזוהי עבירה דבין אדם למקום, שיום הכיפורים מכפר עליה, מה שאין כן אתם, אם טעיתם חלילה בפסק הלכה ופסלתם את הכשר, הרי גרמתם נזק לאדם מישראל, וזוהי עבירה שבין אדם לחבירו, שאין יום הכיפורים מכפר עליה עד שיפייס את חבירו.

ספר "חד וחלק" חלק ד' (דף קמב)

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, אברהם בן רבקה, מאיר בן גבי זווירה, אליהו בן תמר, ראובן בן איזא, ששא בנימין בן קארין מרים, ויקטוריה שושנה בת ג'ורס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, שמחה ג'וזת בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלום, אלחנן בן חנה אנושקה, רבקה בת ליוה, רישאר שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמנונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה, יעל רייזל בת מרטין היימה שמחה. זיווג הגון: לאלודי רחל מלכה בת חשמה, ולציפורה לידיה בת רבקה, ליוסף גבריאל בן רבקה, למרים בת רבקה. הצלחה לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזל לאוני. לעילוי נשמת: אליהו בן זוהרה, ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלה, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מזל פורטונה. שמחה בת קמיר. מיכאל צירלי בן ג'ולייט אסתר.

מרגישים תמיד רק את הנאת הגוף ולא שום תחושה רוחנית, ואם לא ירגישו שום תחושה נעלית, אין זה אלא שפישרה של ההרגשה שהם מרגישים בשבת היא אכן טעם עונג רוחני. אמנם, באחד בימות השבוע הלכו לבית המרחץ, הכינו את כל ההכנות שהם מכינים לשבת, וערכו את כל הסעודות כמנהגם מדי שבת. וראה פלא, הם הרגישו עונג שבת, ממש כפי שהם מרגישים בשבת קודש. הדבר גרם להם לצער גדול, והם חרדו איש על רעהו. כל המעלה הרוחנית שדמו להרגיש, אינה אלא תעתועי דמיון. מיד התכנסו יחד ונכנסו אלא רבם הקדוש החוזה מלובלין וספרו לו את כל המעשה. שמע הרבי ותמה עד מאוד, מעלתם של בני החבורה היתה גדולה מאוד, ואיך יתכן שנסינום לא עלה יפה? הוא הרכין ראשו על ידיו ושהה כך רגעים אחדים, לבסוף נשא את עיניו ושאלם: האם ביום הנסיון שחל בחול לבשתם גם בגדי שבת? אמרו לו: הן. מיד נענה הרבי: אם כן אין זה דמיון כלל ועיקר, שהרי בגדי שבת בעצם היותם בגדי שבת, מסוגלים להקנות הרגשה של מעין קדושת השבת. אפילו אם לובשים אותם בימות החול.

ספר "ומתוך האור, שבת קודש"

שבת יום של שביתה

אחד מהיסודות החשובים ביהדות הוא, שהיום בו פוגשים את הקב"ה הוא שבת קודש. לכל מועד יש את המימד שלו, את הביטוי המיוחד לו, ההגדרה שלו, פסח, זמן חירותנו, שבועות, סמן תורתנו, ראש השנה, יום הזכרון, יום הדין. שבת קודש בהגדרתה המוחלטת היא, יומו של הקב"ה 'שבת' מלשון שביתה. חז"ל אומרים: כשנתן הקב"ה את התורה, צפור לא צווח עוף לא פרח שור לא גער אופנים לא עפו, שרפים לא אמרו 'קדוש קדוש', הים לא נזדעזע, הבריות לא דברו, אלא העולם שותק ומחריש ויצא הקול "אני ה' אלקיך" (שמו"ר פכ"ט, ט). והנה בפשטות מבינים, שהכל שקט, וממילא היה יכול הקב"ה לומר "אני ה' אלקיך". כלומר, כדי לשמוע את קול ה', העולם צריך להיות שרוי בדממה. האמת היא שהענין בזה הוא הפוך. בעצם, השי"ת תופס את הכל, אלא שאנחנו מצדנו עסוקים ולא מתבוננים מסביב, לכן לא רואים את השי"ת. עולמנו עולם נפלא הוא. "מלוא כל הארץ כבודו". אדם נכנס לעולם, ובמקום לראות את גדולתו של ה', הוא מתלהב מכל היופי של העולם, מההנאות הגשמיות, מהאכילה ושתיה וכו'. העולם מרחיק אותנו מהשי"ת שהוא תופס הכל. לכן כשבא הקב"ה לתת את התורה הוא השבית את כל העולם, הכל דמם. ברגע זה, כשהעולם כולו היה שקט לחלוטין, ממילא יצא הקול הרועם "אני ה' אלקיך". וזהו שבת קודש, יום של שביתה מוחלטת, כל המהומה השוררת בעולם הפסיקה. בשאר ימות השבוע אדם מסתובב בעולם ועוסק בצרכיו הגשמיים. בשבת הכל מפסיק, הכל דומם, "וביום השביעי שבת וינפש", הכל שובת, מה נשאר? השי"ת, וזוהי שבת יום שבו עם ישראל מתייחד עם הקב"ה אשר אין עוד מלבדו. לשם

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
כלל עניני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr
ניתן למצוא את העלון
www.kollel-aixlesbains.fr